

4. Економіка та управління підприємствами

Хадарцев О.В.

асистент кафедри економіки підприємства

та управління персоналом

Полтавський національний технічний університет

імені Юрія Кондратюка

м. Полтава, Україна

РЕСУРСОЕФЕКТИВНІСТЬ У КОНТЕКСТІ МОДЕЛІ РАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасна парадигма соціально-економічної трансформації суспільства базується на концепції сталого розвитку, тому багато дослідників зауважують що Україні теж потрібно зосередити зусилля на забезпеченні сталості національної економічної системи, оскільки вона є дуже нестабільною та вразливою до внутрішніх і зовнішніх шоків та інших подразників. При цьому зазначається пряма залежність між економічною, політичною і соціальною рівновагою в суспільстві, а залучення України до цивілізаційних процесів та структур в умовах глобалізації однозначно й безальтернативно спонукає до формування глибоких раціональних основ як в економіці, так і в інших важливих сферах суспільного життя. Досвід інших країн показує, що даний процес є тривалим і вимагає відповідних об'єктивних та суб'єктивних передумов [1].

Вищенаведене нерозривно пов'язано із ресурсним базисом соціально-економічного розвитку. Знову ж таки дослідники неодноразово зазначали так би мовити «фундаментальні» проблеми нашої економіки:

- ресурсо та енергомісткість національної економіки;
- відсталість технологічної структури, моральна застарілість технологій
- незадовільний стан та зношеність матеріально-технічної бази;

Відповідно стратегічним пріоритетом стає ресурсоефективність діяльності суб'єктів господарювання, а ресурсозбереження є завданням державної важливості та головним напрямком діяльності практично всіх галузей національного господарства, підприємств, установ, тощо [2, с. 290]. Але якщо перелік державних завдань у ресурсоефективності та ресурсозбереженні більш-менш чітко визначений і передбачає вирішення питань власності на природні ресурси, удосконалення методології і впровадження в практику комплексної економічної оцінки природних ресурсів, створення важелів для підвищення громадської відповідальності, забезпечення економічною системою ефективності використання кожної одиниці природних ресурсів та інше, то вектори руху для окремих конкретних суб'єктів господарювання є досить розмитими і слабодосяжними.

Враховуючи сучасні світові тенденції, раціональна економіка встановлює орієнтир на «озеленення» [3], що передбачає такий тип виробництва, який розвивається не за рахунок використання довкілля, а спрямований на:

- збалансування та спрямування відповідних практичних підходів з метою зменшення негативного впливу на довкілля;
- трансформацію виробничої та суміжних галузей в більш ефективні складові сталого виробничого розвитку;
- надання допомоги підприємствам з метою поліпшення ресурсоефективності та екологічності їх діяльності;
- започаткування нових виробництв екологічних товарів та послуг (створення нових «зелених» галузей промисловості).

Проте головною перешкодою розвитку українських підприємств залишається недостатність коштів, необхідних для інвестування. Тому тут не обійтись без підтримки світових фінансових організацій, зокрема Міжнародної Фінансової Корпорації. Міжнародна фінансова корпорація (англ. International Finance Corporation, IFC – одна з п'яти інституцій Групи Світового банку, заснована в 1956 році, головна мета якої – сприяння економічному зростанню країн, що розвиваються, через заохочення приватного підприємництва у

виробничому секторі. В цілому у світі зростають обсяги інвестування IFC в проекти енерго- та ресурсоефективності, та відновлюваної енергетики. В Україні програми IFC у сфері ресурсоефективності передбачають надання істотної фінансової підтримки [4]:

- програма “Інвестиції у ресурсоефективність” (Ukraine Cleaner Production Program);

- проект “Енергоефективність у житловому секторі” (Ukrainian Energy Efficiency Project);

- проект “Стійке фінансування енергоефективності” (Ukraine Sustainable Energy Finance Project).

Отже, вектор спрямований на раціональність і ресурсоефективність надає можливість міжнародної інтеграції у сферах наукового, технічного, економічного співробітництва навіть на сучасному етапі розвитку.

Література:

1. Філіпенко А.С. Модель народної економіки для України: основні риси [Електронний ресурс] / А.С. Філіпенко // Економічний часопис – XXI – 2010 - №3-4. Режим доступу: <http://soskin.info/ea/2010/3-4/201021zmist.html>

2. Кондратенко Н.О. Екологічні аспекти ресурсоспоживання та ресурсозбереження в умовах трансформаційної економіки України / Н.О. Кондратенко, О.Р. Сурменелян // Комунальне господарство міст: науково-технічний збірник. Сер. Екон. науки. – 2013. – Вип. №111. – С. 287-293.

3. Зелена промисловість – ініціатива та платформа [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.greenindustryplatform.org/.../ GIP Schwager.pdf>

4. Інвестиції у ресурсоефективність в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.unecsc.org/.../eneff_feei_Kiev_April11/7_Ryazanova.pdf